

Polasaí Frith-Bhulaíochta

Réamhrá

Aithníonn Coláiste na bhFiann go gcuireann an saol ina mhairimid na laethanta seo an iomad dúshláin os ár gcomhair a chuireann isteach ar ár sláinte agus ar ár bhfolláine. Tá sé tábhachtach go mbeadh polasaí ann chun deileáil le bulaíocht. Cuireadh an polasaí seo le chéile ag cruinnithe rialta de chuid Choláiste na bhFiann i rith na bliana 2004 – 2005.

Gaolmhaireacht le hÉiteas féiniúlachta an Choláiste.

Mian a bheith ann gach duine a chothú le go mbeidh ar a c(h)umas a p(h)oitéinseal a fhorbairt i dtimpeallacht ina ndéantar cúram dó / dí. Ní thagann iompraíocht bulaíochta leis an éiteas sin mar go mbaineann sé an bonn de chaighdeán an oideachais agus go mbíonn tionchar diúltach aige ar íospartaigh.

Aidhmeanna agus Cuspóirí

- Chun aird ar bhulaíocht mar chinéal iompraíochta nach nglactar leis a ardú i measc Bainisteoirí an Choláiste, Múinteoirí, Ardchinnirí, Cinnirí, an fhoireann nach mbíonn ag múineadh, daltaí agus tuismitheoirí / caomhnóirí.
- Éiteas Choláiste a bhunú a spreagfadh daltaí eachtraí bulaíochta a nochtadh agus a phlé.
- Atmaisféar dearfach a chruthú atá dírithe ar ómós don duine aonair.
- Maoirseacht chuimsitheach a chur i bhfeidhm mar aon le bealaí monatóireachta trína bhféadfai gníomhaíochtaí uile an choláiste a fhaire.
- Nósanna imeachta a fhorbairt chun eachtraí iompraíochta bulaíochta a imscrúdú agus chun déileáil leo. Beidh gach eachtra bulaíochta iniúchta go hiomlán.
- Tacaíocht oiriúnach a thabhairt dóibh siúd atá faoi leatrom bulaíochta agus dóibh siúd atá páirteach ann.
- Measúnú a dhéanamh ar éifeacht pholasaí an choláiste agus athbhreithniú a dhéanamh air go rialta.

Céard is bulaíocht ann?

Ionsaí leanúnach go siceolaíoch nó go fisiciúil nó de chaint bhéil ag duine aonair nó ag grúpa i gcoinne daoine eile.

Na Saghasanna Bulaíochta

- **Ionsaí fisiciúil** – ag brú, ag dornáil, ag ciceáil, ag priocadh, ag cur coise i nduine srl.
- **Damáiste do shealúchas** – tógáil, goideadh, stróiceadh, cur i bhfolach rudaí, briseadh, graifítí srl.
- **Sracaireacht** – éilimh ar airgead, éadaí, seoda, maisiúchán ar “iasacht” óna chéile.
- **Imeaglú** – focail nó “leagan na súl” a chuireann ionsaitheacht in iúl.
- **Aonrú** – nuair a aonraítear duine / daoine áirithe d’aon ghnó.
- **Leasainmneacha maslacha** – ainmneacha a ghortaíonn nó a náiríonn daltaí.
- **Fonóid** – nuair a théann magadh thar fóir le ráitis phearsanta arís agus arís eile i gcás duine áirithe amháin.
- **Bulaíocht ar phearsanra scoile** – bulaíocht ar bhaill fhoirne an choláiste trí ionsaí fisiciúil, díobháil do shealúchas, tarcaisne ó bhéal, bagairt ar an gclanna srl.

- **Iompar fhoirne** – Bainisteoir, Múinteoirí, Ardchinnire, Cinnire, an fhoireann nach mbíonn ag múineadh ag cur le bulaíocht dalta trí shearbhas nó trí chaint mhaslaitheach in uirislíú, aon leagan cainte a bheadh bagarthach nó aon teagmháil nó cleachtadh abhpadh náireach.

Torthaí Bulaíochta

I measc na ndaltaí i gceist, bíonn easpa iontaoibhe, dian-ímní, soghontacht, athruithe aoibhe agus iompair agus dochar déanta dá bhféinmhuinín, bhféinmheas. Ní foláir mar sin bheith aireach faoi athruithe in iompar mar bíonn gá le hidirghabháil ciallmhar agus tuisceannach.

Na Tuartha agus Comharthaí a thugann le fios go bhfuil cos ar bolg á imirt ar dhalta

- Imní faoi dhul chuig ranganna / linn snámha / suanlios srl. Mífhonn dul i suíomh éigin, diúltú.
- Íslíú ar chaighdeán oibre sna ranganna, laghdú díograise agus aire agus laghdú suime sa chúrsa.
- Pátrún de bhreiteachtaí fisiciúla (m.sh. tinnis cinn nó goile).
- Athruithe gan mhíniú in aoibh nó iompar: tugtar iad seo faoi deara díreach roimh pé imeacht a bhfuil ina shuíomh bulaíochta don pháiste.
- Comharthaí infheicthe ímní nó crá – staidaireacht, cúlú, tromluí, deacracht codlata, caoineadh, gan bheith ag ithe, caitheamh aníos, fliuchadh leapa; fonn imeachta ón gcúrsa, nó bogadh tí.
- Caint dheonach neamhghnáthach faoi dhalta nó oidí.
- Sealúchas ar iarraidh nó loite.
- Iarratais go minic ar airgead nó goid airgid, éadaí, maisiúchán, seoda.
- Liúr nó gearradh gan mhíniú nó éadaí loite.
- Mífhonn agus / nó diúltú cad a rá atá ag goilliúint air / uirthi.
- Dalta ag lorg airde go minic.

Ní cruthú na comharthaí seo iontu féin go bhfuil an dalta faoi leatrom. D'fhéadfadh roinnt de na comharthaí thuas a bheith i gceist i gcás uaignis bhaile. Má tharlaíonn siad go minic nó i gcomhair lena chéile is cóir iniúchadh a dhéanamh orthu lena fháil amach cad atá ag cur as don dalta.

Saintréithe in Iompar Bulaíochta

Ní foláir don fhoireann ina iomláine a aithint gur féidir le haon dalta a bheith faoi leatrom nó mar údar le hiompar bulaíochta. Cé nach nglacfaimid le haon iompar bulaíochta tá sé tábhachtach a aithint go bhfuil an bulaí chomh maith leis an íobartach ag iarraidh cúnamh agus comhairle.

An tíobartach – Is féidir le duine ar bith fulaingt de bharr bulaíochta.

An Bulaí – Tá sé le tabhairt faoi deara gur féidir le heaspa muiníne a bheith ag cur isteach ar bhulaithe chomh maith le féinmheas íseal. Is minic a imrítear bulaíocht orthu a chleachtann bulaíocht. Is maith leis an mbulaí go ndíreofaí aird orthu. Go minic is comhartha ar chabhair atá in iompar bulaíochta ar pháiste.

Cá dtarlaíonn Bulaíocht?

Tarlaíonn bulaíocht go minic agus in aon áit. Is féidir leis tarlúint in aon áit sa choláiste msh. sna suanliosanna, sna ceathanna, sna leithris, sna seomraí ranga, sa chlós, sna tithe, ar an mbus, sa linn snámha, ar an mbóthar, sna seomraí feistis, sna pasáistí agus sa halla. Tá sé rithábachtach go mbíonn maoirseacht ar na daltaí an tam ar fad.

Nósanna imeachta chun Iompraíochta Bulaíochta a imscrúdú agus chun déileáil leis

- Déanfar gach iarracht eachtraí bulaíochta a sheachaint trí súil ghéar a choinneáil ar iompar baill an Choláiste agus déanfar idirghabhaíl dá réir.
- Déanfar iniúchadh iomlán ar gach tuairisc / eachtra bulaíochta agus beidh déileáil cuí déanta dá réir. Spreagfar na daltaí le heachtraí bulaíochta a nochtadh agus a phlé.
- Cuirfear an Bainisteoir ar an eolas faoi gach eachtra bulaíochta láithreach. Cuirfear tuairisc scríofa iomlán ar gach eachtra ar ais go dtí an Ardoifig tar éis an chúrsa.
- Coinneofar taifead scríofa ar an bplé a bhíonn ag Múinteoirí/Bainisteoirí leo siúd a bhíonn i gceist.
- I gcásanna ina gcruthaítear bulaíocht, rachaidh an Bainisteoir i dteagmháil láithreach leis an gCathaoirleach nó duine ainmnithe ina (h)áit. Ní chóir breithiúnas pearsanta a dhéanamh ar an suíomh.
- Ar chomhairle an Chathaoirligh, rachfar i dteagmhaíl leis na tuismitheoirí ar an dá thaobh a luaithe agus is féidir.
- Beidh aire ceart tugtha don bhulaí agus don íospartach.

Bealaí chun Iompraíochta Bulaíochta a sheachaint

- Cruthófar atmaisféar a spreagann omós sna cúrsaí.
- Taispéanfaidh na cinnirí, na hardcinnirí, na Múinteoirí srl. dea-shampla i gcónaí.
- Beidh córas daingean soléir smachta i bhfeidhm i gcónaí.
- Cothófar féinmheas i measc na ndaltaí.
- Cruthófar atmaisféar sa choláiste go dtuigfidh gach duine go bhfuil dualgas air / uirthi, cuma cén céim atá acu, aon iompar míchuí a thuirisciú.

Gníomhaíochtaí Rathúlachta

- Ceardlanna praiticiúla a dhíríonn ar scileanna cumarsáide a fhorbairt. Bainfear usáid as modhanna eagsúla cosúil le dramaíocht, ealaín agus ceardaíocht, ceol, plé agus fístéipeanna chun na scileanna seo a fhorbairt.
- Aiseolas dearfach a mhealladh ó Mhúinteoirí, Cinnirí, Ardchinnirí, tuismitheoirí agus daltaí.

Rólanna agus Freagrachtaí

- Déanfaidh an Cathaoirleach agus foirne na gColáistí comhordúchán agus mon atóireacht ar chur i bhfeidhm polasáí frith-bhulaíochta.
- Tiocfaidh an polasáí i bhfeidhm sa samhradh 2005.
- Déanfar athbhreithniú ar fheidhm an pholasáí nua tar éis an tsamhraidh, ag cruinniú measúnaithe na gcúrsaí.
- **Dhaingnigh an Bord Stiúrtha an polasáí go hoifigiúil ar an 25 Aibreán 2007.**